

**SURVIVAL RATE AND PROGNOSTIC FACTORS OF
COLORECTAL CANCER**

PARAPAT TECHATANOL

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN INFECTIOUS DISEASES AND EPIDEMIOLOGY
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2005

ISBN 974-04-6289-8

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

อัตราการรอดชีพ และปัจจัยพยากรณ์โรคของผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่
(SURVIVAL RATE AND PROGNOSTIC FACTORS OF COLORECTAL
CANCER)

ภรภัทร เตชะตานนท์ 4636830 PPH/M

วท.ม. (สาขารณศาสตร) สาขาวิชาเอกโรคติดเชื้อและวิทยาการระบาด

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : คุณิต สุจิรารัตน์, วท.ม. (ชีวสถิติ), ญัฐจาร พิชัยณรงค์,
ส.ด. (วิทยาการระบาด), สุดสวาท เลาหวิณี, พ.บ., Ph.D. ว.ว. (อายุรศาสตร์), อ.ว. (อายุรศาสตร์
มะเร็งวิทยา)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาอัตราการรอดชีพและปัจจัยพยากรณ์โรคของผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่ ที่มารับการ
รักษา ณ.งานโรคมะเร็ง กลุ่มงานอายุรศาสตร์ โรงพยาบาลราชวิถี ตั้งแต่ 1 มกราคม 2538 ถึง 31 ธันวาคม
2546 จำนวน 287 ราย โดยติดตามสถานะสุดท้ายของผู้ป่วยจากเวชระเบียน และฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์
จนกระทั่งถึง 31 สิงหาคม 2547 เก็บข้อมูลโดยคัดลอกข้อมูลลงในแบบบันทึก

ผลการศึกษา ผู้ป่วยเสียชีวิต 145 ราย ค่ามัธยฐานของอายุคือ 61 ปี พบเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน
(1:1.02) อาชีพอยู่ในกลุ่มที่ไม่ได้ทำงาน (ร้อยละ 50.8) ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีลักษณะโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ใน
ส่วนลำไส้ใหญ่ (colon) ร้อยละ 71.08 เซลล์ชนิด adenocarcinoma ร้อยละ 96.15 และ well differentiated
ร้อยละ 62.06 ผู้ป่วยระยะที่ 4 ร้อยละ 35.86 นับเป็นอวัยวะที่มีการกลับเป็นซ้ำของโรค (ผู้ป่วยระยะที่ 1 ถึง 3)
และมีการแพร่กระจายของเซลล์มะเร็งมากที่สุด (ร้อยละ 56.27) ผู้ป่วยร้อยละ 70 ได้รับการรักษาด้วยการผ่าตัด
ร่วมกับเคมีบำบัด ค่ามัธยฐานของระยะเวลารอดชีพของผู้ป่วยคือ 148.86 สัปดาห์ อัตราการรอดชีพ 3 ปี 5 ปี
และ 7 ปี เท่ากับ ร้อยละ 48.4, ร้อยละ 38.6 และ ร้อยละ 37.6 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงซ้อน โดยใช้
Cox's Proportional Hazard Model พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลารอดชีพอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ อายุ, degree of differentiation, stage, TNM, การรักษาด้วยการผ่าตัด และ การรักษา
ด้วยเคมีบำบัด

อายุ และระยะของโรคมะเร็งมีความสัมพันธ์กับระยะเวลารอดชีพ ผู้ป่วยระยะที่ 1 และ 2 มีระยะเวลารอดชีพ
มากกว่าผู้ป่วยระยะที่ 4 ผู้ป่วยอายุน้อย และอายุมากเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการตายสูง ดังนั้นผู้ป่วยที่อยู่ใน
กลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งจึงควรได้รับการคัดกรองโรคมะเร็งตั้งแต่ระยะแรกของโรคซึ่งได้แก่ บุคคลที่มีคนใน
ครอบครัวป่วยด้วยมะเร็งลำไส้ใหญ่ควรได้รับการคัดกรองก่อนอายุ 30 ปี ในการตรวจสุขภาพประจำปีของ
กลุ่มผู้สูงอายุควรได้รับการคัดกรองโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ร่วมด้วย

89 หน้า. ISBN 974-04-6289-8

SURVIVAL RATE AND PROGNOSTIC FACTORS OF COLORECTAL CANCER**PARAPAT TECHATANOL 4636830 PPHP/M****M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN INFECTIOUS DISEASE AND EPIDEMIOLOGY****THESIS ADVISORS: DUSIT SUJIRARAT, M.Sc. (BIOSTAT.), NATCHAPORN PICHAINARONG, Dr.P.H. (EPID.), SUDESAWAT LAOHAVINIJ, M.D., Ph.D. (ONCOLOGY)****ABSTRACT**

This study was an ambispective cohort design to assess the survival rate and prognostic factors of colorectal cancer at the Oncology Unit, Department of Medicine, Rajavithi Hospital from January 1, 1995 to December 31, 2003 and to follow up cancer patients' current statuses until August 31, 2004 with the medical records and the Population Registration Database, Ministry of Interior. The data was collected from the medical records of 287 colorectal cancer patients.

The colorectal cancer patients who died totaled 145 cases. The median age was 61 years old. Males and females were found in similar numbers (1:1.02). The most common job description was unemployed (50.8%). The highest percentages of tumor-related factors were as follows: colon cancer (71.08%), adenocarcinoma (96.15%), well differentiated (62.06%), stage IV (35.86%), and location of recurrence of disease (stage I-III) and distant metastasis (M1) to liver were 56.27%. Seventy percent of patients were treated with surgery plus chemotherapy. Overall median survival time was 148.86 weeks and overall 3, 5, 7-year survival rates were 48.8%, 38.6%, and 37.6%, respectively. Multivariate analysis showed that factors such as age, degree of differentiation, stage, TNM, the surgery, and the chemotherapy were independent prognostic factors ($p < 0.05$).

This study found age and stage were related to survival time. The patients in the early stages (stage I, II) had a longer survival time than patients in stage IV. Young and elderly patients had a higher risk of death. Thus, people at risk of the disease should be screened at the early stage. People who have family history of colorectal cancer should be screened before 30 years of age and cancer screening programs should be given to the aging group.

KEY WORDS: COLORECTAL CANCER (CRC) / SURVIVAL RATE / PROGNOSTIC FACTORS

89 P. ISBN 974-04-6289-8